

עפ"א (חיפה) 52343-06-24 - לטיף אבו לטיף נ' מדינת ישראל פרקליטות המדינה ע"י

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"א 52343-06-24 אבו לטיף נ' מדינת ישראל - פרקליטות המדינה
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

המערער לטיף אבו לטיף ע"י עו"ד חוסאם סבית נגד

המשיבה מדינת ישראל פרקליטות המדינה ע"י ב"כ עו"ד עופרה אורנשטין

החלטה

1. בפני בקשת המערער לעיכוב ביצוע צו ההריסה המנהלי לאחר שערעורו על תוקפו נדחה על ידי בית משפט זה בשבתו כערכאת ערעור.

2. בבקשה נטען כי בית המשפט שלערעור לא נדרש לטענה שהעלה המערער בדיון בערעור לפיה הארכת תוקפו של הצו הייתה בלא סמכות נוכח הוראות חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תכנון ובבנייה ומקרקעי ציבור) התשפ"ד 2023 **(להלן: "הוראת השעה")**, וכי בית המשפט לא התייחס לטענה כי לפי הוראת סעיף 224(ב) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 **(להלן: "חוק התכנון והבניה")** משמעות התיבה "סך כל הארכות" שבהוראת החוק האמורה, מכוונת עצמה לכל הארכות לביצוע הצו, ללא יוצא מן הכלל.

3. לאור זאת, ובשים לב לרצונו של המערער להגיש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון, עותר הוא להוסיף ולעכב את ביצוע צו ההריסה.

4. דין הבקשה להידחות.

5. לפי לשון הוראת סעיף 254ט(ט) לחוק התכנון והבניה:

"החלטת בית המשפט בבקשה לעיכוב ביצוע לפי סעיף זה דינה כדין החלטה אחרת של בית משפט והיא ניתנת לערעור לפני בית משפט שלערעור אם ניתנה לכך רשות מאת שופט של בית המשפט שלערעור".

6. לכן, נפסק כי מקום בו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט שלערעור, כבנדוננו, לא ניתן להגיש בקשת רשות ערעור נוספת לבית המשפט העליון (רע"פ 2694/19 אבו ריא נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה, פסקה 3 (5.6.2019); רע"פ 8658/19 דור נ' מדינת ישראל (7.1.2020); ע"פ 4563/19 דור נ' מדינת ישראל - הוועדה המקומית לתכנון ובניה, פסקה 11 (7.8.2019); רע"פ 3795/21 אבו ג'אמע נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (31.5.2021); רע"פ 2506/22 חולא אבו אסבע נ' מדינת ישראל (2022)).

7. עוד אפנה בהקשר זה לדבריו המפורשים של בית המשפט העליון (כב' השופט יוסף אלרון) ברע"פ 7590/20 ח'אלס נ' מדינת ישראל - עיריית ירושלים (18.11.2020):

"בקשה לעיכוב ביצוע צו הריסה "סופי", לפי סעיף 254ט לחוק התכנון והבניה, ניתן להגיש, ככלל, פעם אחת בלבד; הערעור על החלטה בבקשה הוא ברשות; ועל החלטה בבקשה למתן רשות ערעור אין אפשרות להגיש השגה נוספת..." (שם, בפסקה 7).

8. עוד יצוין, כי מדובר בצו הריסה סופי הנוגע לבניה לא חוקית הנוגדת תוכנית החלה על המקרקעין. ברירת המחדל לפי לשון החוק היא, כי אין מעכבים ביצועו של צו הריסה בנסיבות אלה. לפי לשון הוראת סעיף 254ט(ד)(2) לחוק התכנון והבניה: **"בית המשפט לא יעכב את ביצועו של צו הריסה...אם העבודה האסורה אינה תואמת את התוכנית החלה על המקרקעין..."**. לכן, ברי כי לא ניתן עוד לעכב את ביצועו של צו ההריסה המנהלי.

9. יתרה מזאת, בית משפט זה דן בפסק דינו בטענות המופיעות בכתב הערעור, כסדרן. טענה שלא נטענה בכתב הערעור, היא בבחינת הרחבת חזית, אין ולא היה מקום להידרש אליה לפי הוראות הדין (ראו גם התנגדות ב"כ המשיבה בדיון, בעמ' 2 שורה 18 לפרוט' הדיון מיום 8/7/24). מה גם שהטענה במתכונתה הנוכחית לא עלתה בפני בית המשפט קמא (ראו התגובה שהגיש המערער מיום 16/4/24 לבקשת המדינה להארכת המועד, אשר הינה דומה מאוד לטענות שבכתב הערעור). העובדה שב"כ המערער נטל דרור לעצמו להרחיב את חזית טענותיו מבלי ליטול רשות לתקן את כתב הערעור שהגיש, אינה יכולה להוות דרך לגיטימית להעלאת הטענות (ע"פ 7287/13 סידאוי נ' מדינת ישראל (2014), שם בפסקה 32); ע"פ 8653/10 פלונית נ' מדינת ישראל (2011), שם בפסקה 72); ע"א 546/04 עיריית ירושלים נ' שרותי בריאות כללית (2009), שם בפסקה 18); ע"פ 3338/99 פקוביץ' נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (5) 667, בעמ' 667-678 (2000)).

10. יוער, כי בדונו בערעור, לא מצא בית משפט זה שיש בטענת חוסר הסמכות שעלתה רק בדיון, טעם של ממש, נוכח הוראות השעה הרלוונטיות לנדונו, ולוח הזמנים הברור שעמד לנגד עיני כב' בית המשפט קמא. לכן, לא נדרש אליה בפסק דינו. לפי ההלכה הפסוקה, אין בית משפט שלערעור חייב להידרש לכל טענה באופן קונקרטי, ורשאי הוא שלא להידרש לטענה שאינה נראית לו לצורך הכרעה (ע"פ 7758/04 אלקאדר נ' מדינת ישראל (2007)). עם זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, ולכן אבהיר בתמצית להלן מדוע לא נמצא שיש ממש בטענות שחרגו מכתב הערעור.

11. אשר לטענת חוסר הסמכות במתן הארכה ע"י כב' ביהמ"ש קמא עקב חריגה ממועדים, לפי סעיף 1 להוראת השעה, אין מונים את התקופה שמיום 7/10/23 ועד 7/2/23 לביצוע הצו. מכאן ש-60 היום לביצועו מסתיימים ב-7/4/24. המדינה פנתה לבית המשפט קמא וביקשה את הארכת התקופה ב-90 יום בעוד הצו בתוקף. הייתה זו הפעם היחידה בה עתרה להארכתו. הבקשה הוגשה ביום 31/3/24, כלומר, כשבוע לפני פקיעת הצו. ביום 8/5/24 נענה בית המשפט בחיוב לבקשה וקבע, לטובת המערער, כי הארכה לביצועו תחל רק ביום 30/6/24 למשך 90 יום, כדי לאפשר לו לערער על ההחלטה. לכן, משהוגשה הבקשה בתוך בתקופה בה הצו היה בתוקף, ניתנה הארכתו בסמכות נוכח הוראת השעה. עוד אציין, כי מיד לאחר תום התקופה הנ"ל הגיש המערער את הערעור ובמסגרתו ביקש את עיכוב הצו. ביום 8/7/24 עיכב בית משפט זה את ביצוע הצו, כבקשת המערער, כנגד ערובה כספית. כך שהארכה ש"ניצלה" המדינה היא 8 ימים. לפי סעיף 224 לחוק התכנון והבניה, המדינה רשאית לבקש ארכות שלא תעלנה על 6 חודשים לביצוע הצו.

12. אשר לטענה ה"פרשנית" לפיה התיבה "סך כל התקופות הארכה" שבסעיף 224(ב) לחוק התכנון והבניה, כוללת בחובה "את כל תקופות הארכה", ולא דווקא את תקופות הארכה של בית המשפט. הוראת השעה הינה חיקוק חירום ספציפי, אשר נחקקה בעת החירום בה מצויה המדינה בשל מצב הלחימה על מנת להאריך את תוקפן של תקופות שונות הקבועות בחוק התכנון והבניה ובהחלטות מוסדות התכנון. על רקע זה ברי כי הארכה הניתנת מכח הוראת השעה, אינה נכללת במניין הארכות הניתנות מכח הוראת סעיף 224(ב) לחוק התכנון והבניה בשל היותה ממקור נורמטיבי ספציפי שונה ובשל תכלית ההוראה.

13. כמו כן, אפנה להוראות סעיף 7(א)(1) להוראת השעה הקובעת כי "על אף האמור בחיקוקים כמפורט להלן...[ובהם סעיפים 221 ו-222 הדנים בצו הריסה מנהלי וביצועו] "התקופה הקובעת [כלומר, אותו פרק זמן מיום 1/10/23 ועד ליום 7/2/24] לא תובא במניין התקופות למתן החלטה מנהלית הקבועות באותם חיקוקים" (וראו גם את סעיף 1 לצו הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה חרבות ברזל) (תכנון ובניה ומקרקעי ציבור) (הארכת התקופה הקובעת) התשפ"ד 2024 המאריך את התקופות הנקובות בסעיף 1 וסעיף 7(א)(1) להוראת השעה).

14. הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד תמוז תשפ"ד, 30 יולי 2024, בהעדר
הצדדים.